

Sprawozdanie z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
i jednostek pomocy społecznej
w Powiecie Nakielskim za rok 2016
oraz wykaz potrzeb w zakresie
pomocy społecznej*

** Sprawozdanie w zakresie stron 2÷30 jest jednocześnie sprawozdaniem z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (wymóg wynikający z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej- (Dz. U. 2016r. poz. 575 t.j.)).*

Zgodnie z art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004r *o pomocy społecznej* (Dz.U. 2016r. poz.930 ze zm.) Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią przedstawia Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie za rok 2016 oraz wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

Jednocześnie na podstawie art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 09.06.2011r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (Dz.U.2016r. poz. 575 t.j.), zwanej dalej Ustawą, organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedstawia Staroście i Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy. Poniższa informacja jest sporządzona na podstawie danych zawartych w zbiorach danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią za lata 2014, 2015, 2016 a także Informacji Rady Ministrów o realizacji w 2014r. Ustawy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu nakielskiego realizuje zadania określone w Ustawie i przepisach wykonawczych do niej oraz w ustawie z dnia 12 marca 2004r. *o pomocy społecznej* (Dz.U.2016r. poz. 930 ze zm.) i aktów wykonawczych do tejże ustawy.

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych na terenie powiatu nakielskiego.

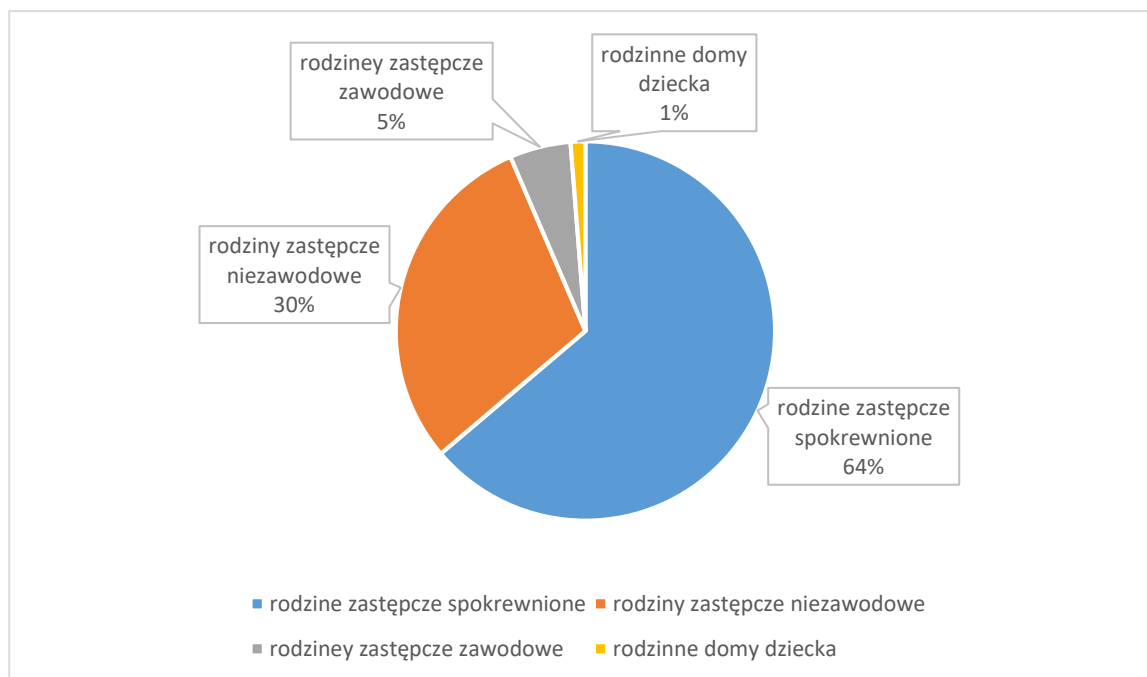
rok	Rodziny zastępcze				Rodzinne domy dziecka	Ogólna liczba rodzin zastępczych + rodzinne domy dziecka
	spokrewnione	niezawodowe	zawodowe			
			zawodowe	Pełniące funkcję pogotowia rodzinnego		
2014r.	51	25	5	3	2	86
2015r.	45	22	6	3	3	79
2016r.	41	24	9	1	5	80

Źródło: sprawozdanie MPiPS

Ustawa wprowadziła zmianę struktury form rodzinnej pieczy zastępczej polegającą na tym, że od 01.01.2012r. rodzinę spokrewnioną tworzą małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Zmieniła się definicja rodziny spokrewnionej, którą stanowią obecnie wyłącznie babcie, dziadkowie i rodzeństwo dziecka. Rodziny zastępcze tworzone przez dalszych krewnych do 2012r. zaliczane były do rodzin spokrewnionych, obecnie stanowią rodziny zastępcze niezawodowe.

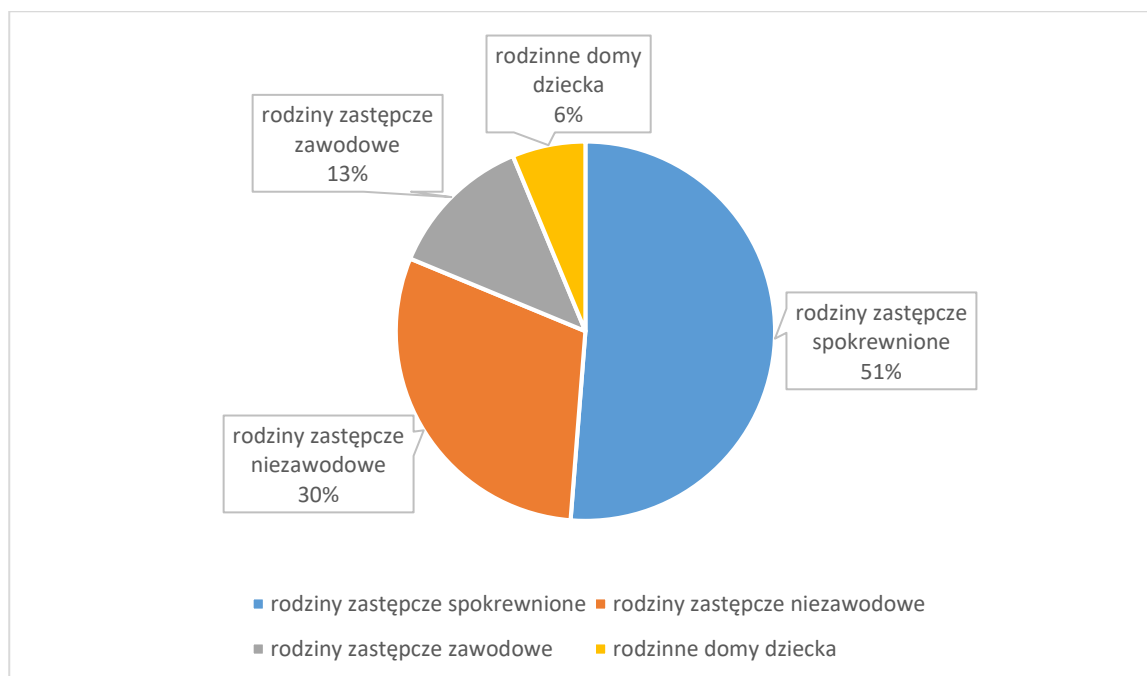
Rada Ministrów w 2016r. przygotowała informację dla Sejmu RP dotyczącą realizacji Ustawy. Przedstawiono w niej m.in. strukturę rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2015 na terenie Polski. Z wykresu wynika, że w dalszym ciągu w całym kraju przeważają rodziny zastępcze spokrewnione, natomiast rodzinne domy dziecka stanowią bardzo mały procent ogółu rodzinnej pieczy zastępczej.

Rysunek 1. Struktura rodzinnej pieczy zastępczej na terenie kraju w 2015r.

Źródło: dane MPiPS

Rysunek 2. Struktura rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu nakielskiego w 2016 r.

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Powyżej przedstawiono dane dotyczące struktury rodzinnej pieczy zastępczej na terenie kraju w 2015 r. i powiatu nakielskiego w roku 2016. Z przedstawionych wykresów wynika, że struktura na terenie powiatu jest zbliżona do struktury w kraju, jednak z tendencją do zwiększania się liczby rodzin zastępczych zawodowych. W dalszym ciągu zdecydowaną większość stanowią spokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze czyli rodzeństwo i dziadkowie dziecka umieszczonego w pieczy.

Tabela 2. Dane dotyczące liczby rodzin zastępczych z podziałem na typy w latach 2014-2016.

		Rodziny zastępcze spokrewnione	Rodziny zastępcze niezawodowe	Rodziny zastępcze zawodowe	Rodzinny dom dziecka	ogółem
Polska	2014	25 071	11 711	2 024	395	39 201
	2015	24 785	11 549	2 025	488	38 847
	2016	-	-	-	-	-
Kujawsko-pomorskie	2014	1 441	645	104	22	2 212
	2015	1 373	632	111	28	2 144
	2016	-	-	-	-	-
powiat nakielski	2014	51	25	8	2	86
	2015	45	22	9	3	79
	2016	41	24	10	5	80

Źródło: dane MPiPS, dokumentacja PCPR Nakło nad Notecią

Tabela 3. Liczba dzieci w pieczy zastępczej w latach 2014-2016.

		2014r.	2015r.	2016r.	dynamika 2015-2014	dynamika 2016-2015
Polska	Rodzinna piecza zastępcza	57 651	56 986	-	98,85%	-
	Instytucjonalna piecza zastępcza	19 697	19 517	-	99,08%	-
Powiat Nakielski	Rodzinna piecza zastępcza	141	130	144	92,20%	110,77%
	Instytucjonalna piecza zastępcza	55	56	24	101,82%	42,86%

Źródło: dane MPiPS, dokumentacja PCPR Nakło nad Notecią

Liczba dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej do dnia 30.04.2016r. wynosiła 56, od dnia 01.05.2016r., w związku z przekształceniem się placówek opiekuńczo-wychowawczych w Rozwarzynie i w Paulinie w Rodzinne Domy Dziecka, ilość dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej wynosi 24 dzieci.

Tabela 4. Zawarte porozumienia w sprawie przekazywania środków finansowych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na terenie powiatu nakielskiego oraz innych powiatów.

rok	Dzieci z powiatu nakielskiego w rodz. zastępczych na terenie innych powiatów			Dzieci z innych powiatów umieszczone w rodzinach zastępczych na terenie powiatu nakielskiego		
	Liczba porozumień	Ilość dzieci	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba porozumień	Ilość dzieci	Kwota świadczeń (w zł)
2014r.	22	32	417.181	23	32	341.000
2015r.	23	33	394.865	24	30	416.949
2016r.	21	26	294.086	19	25	274.137

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej ponosi wydatki na jego utrzymanie w łącznej kwocie świadczeń przysługujących danej rodzinie zastępczej.

W związku z powyższym powiaty podpisują w tym zakresie porozumienia. Powiat Nakielski przyjmując dziecko z innego powiatu zawiera z tym powiatem porozumienie w sprawie wysokości wydatków na pokrycie kosztów utrzymania dziecka na terenie powiatu nakielskiego. Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela 5. Koszty na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka ponoszone przez Gminy.

		Gmina									
		Nakło nad Notecią		Szubin		Kcynia		Mrocza		Sadki	
		liczba dzieci	Kwota (zł)	liczba dzieci	Kwota (zł)	liczba dzieci	Kwota (zł)	liczba dzieci	Kwota (zł)	liczba dzieci	Kwota (zł)
2014r.	10%	21	23.542,27	8	4.049,66	5	3.306,96	4	3.318,21	2	575,75
	30%	14	22.637,59	3	2.923,41	3	5.930,03	2	6.105,05	3	6.753,35
	50%	2	1.275,65	0	0	0	0	1	3.048,39	0	0
2015r.	10%	16	18.480,94	12	6.655,60	7	8.114,95	7	3.774,94	2	4.958,20
	30%	16	46.982,22	3	6.718,65	2	3.833,57	3	1.884,55	2	2.171,61
	50%	16	37.415,79	1	1.322,58	2	5.351,43	3	13.624,52	2	4.300,65
2016r.	10%	13	13.555,40	9	9.207,12	10	12.283,96	13	14.266,00	2	928,85
	30%	9	42.050,77	8	9.984,35	9	18.627,18	5	5.940,85	2	13.682,25
	50%	16	10.6837,39	3	2.731,20	1	3.960,00	3	15.120,90	2	7.920,00

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Rodziny zastępcze otrzymują świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w wysokości:

660 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej (dziadkowie lub rodzeństwo dziecka),

1000 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej i rodzinnym domu dziecka.

Tabela 6. Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka.

rok	Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka	
	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń (zł)
2014r.	170	33.144
2015r.	185	36.271
2016r.	179	35.664

Źródło: sprawozdanie MPiPS

W roku 2014, 2015 i 2016 rodziny zastępcze, które opiekowały się dzieckiem legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności otrzymywały dodatek w wysokości 200 zł miesięcznie na pokrycie kosztów utrzymania. W roku 2015 po raz kolejny odnotowano wzrost liczby dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczonym stopniem niepełnosprawności, natomiast w roku 2016 nastąpił spadek liczby dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczonym stopniem niepełnosprawności, co wiąże się prawdopodobnie ze zmniejszającą się liczbą dzieci w pieczy zastępczej.

Ponadto rodziny zastępcze prowadzące rodzinny dom dziecka korzystały ze świadczeń fakultatywnych takich jak:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka,
- świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka (jednorazowo),
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo.

Wypłatę powyższych świadczeń przedstawiono w tabeli nr 7.

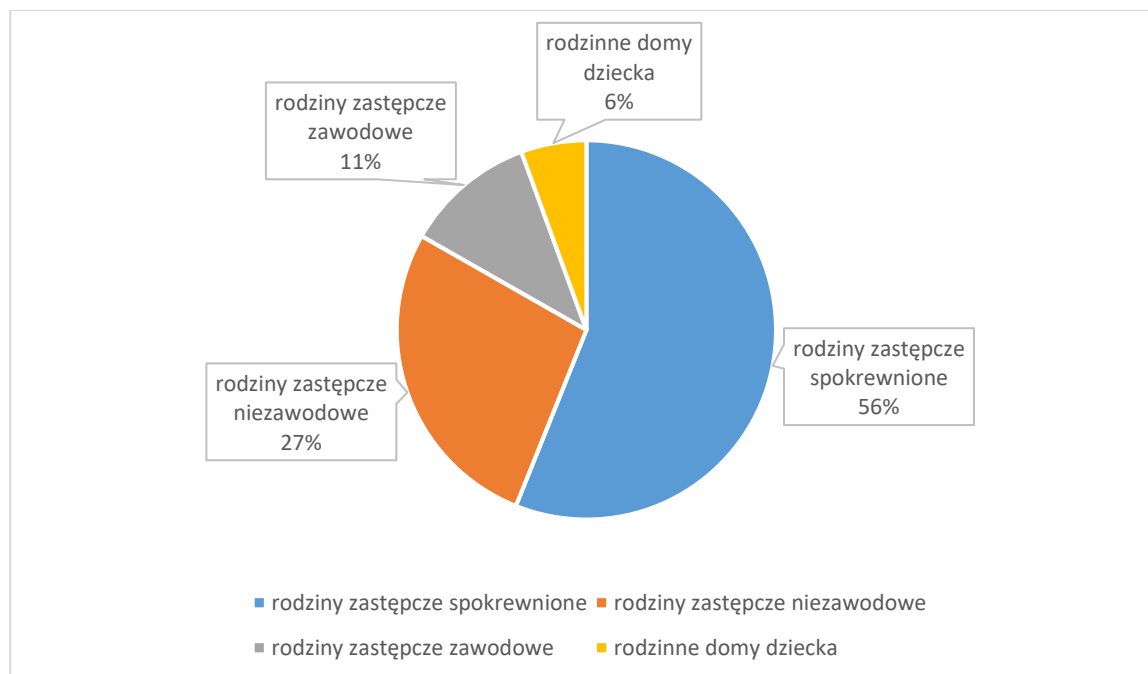
Tabela 7. Wydatki na świadczenia fakultatywne.

		Rodzina zastępcza							
		spokrewniona		niezawodowa		zawodowa		rodzinny dom dziecka	
		liczba świadczeń	Kwota (zł)	liczba świadczeń	Kwota (zł)	liczba świadczeń	Kwota (zł)	liczba świadczeń	Kwota (zł)
2014r.	Świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	0	0	1	300	0	0	0	0
	Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	7	6.700	2	2.000	15	21.760	3	3.000
	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	0	0	0	0	10	3.620	6	2.100
2015r.	Świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	0	0	1	134	1	1.300	0	0
	Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	4	3.300	0	0	19	27.900	6	9.100
	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	6	1.800	4	1.200	12	4.600	6	1.800
2016r.	Świadczenie jednorazowe lub okresowe na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki	0	0	1	800	1	235	0	0
	Świadczenie jednorazowe na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka	3	2.200	5	4.350	21	27.344	2	3.600
	dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	3	900	3	900	6	1.800	22	6.600

Źródło: sprawozdanie MPiPS

Poniżej przedstawiono strukturę dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej według danych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej z 2015r. i danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią za 2016r.

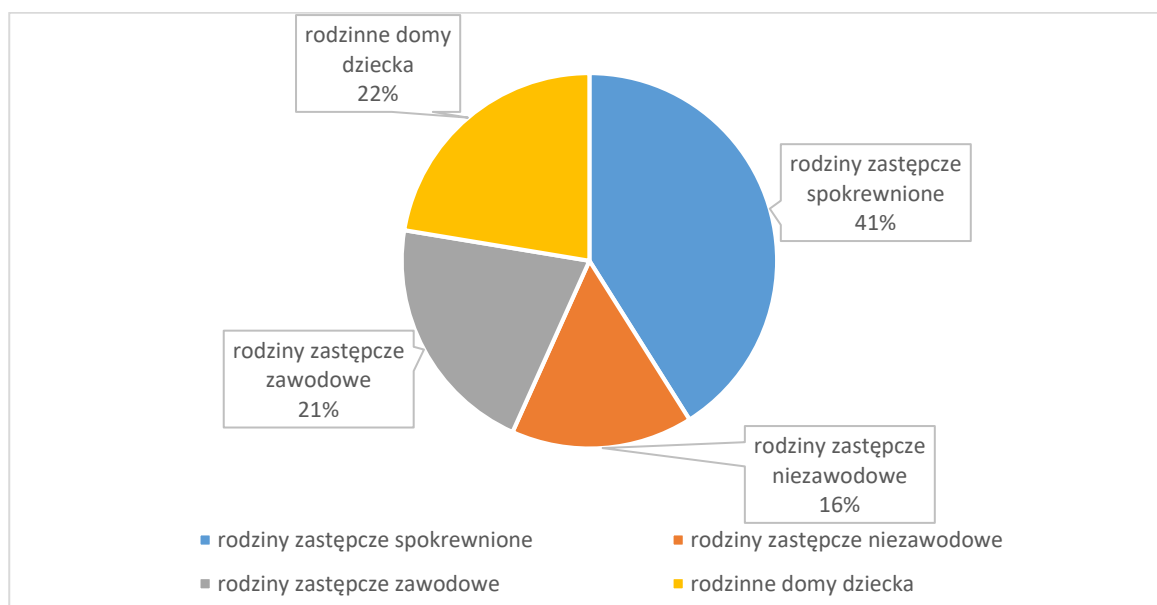
Rysunek 3. Struktura dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie kraju w 2015r.

Źródło: dane MPiPS

Zaprezentowane na rysunkach 3 i 4 proporcje w strukturze dzieci umieszczonych w różnych formach rodzinnej pieczy zastępczej na terenie kraju w 2015r. i na terenie powiatu nakielskiego w roku 2016 nie są porównywalne. Najwięcej dzieci przebywa w spokrewnionych rodzinach zastępczych najmniej zaś w rodzinnych domach dziecka. Wpływ na ten stan rzeczy ma fakt, iż rodzinne domy dziecka powstały po 01.01.2012r. wraz z wejściem w życie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Prowadzący rodzinne domy dziecka wykonuje pracę na podstawie umowy o świadczenie usług. W rodzinnym domu dziecka przebywać może w jednym czasie nie więcej niż 8 dzieci.

Rysunek 4. Struktura dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu nakielskiego w 2016r.

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny w Nakle nad Notecią czyni starania, by priorytetem w rozwoju pieczy zastępczej było zawodowe rodzicielstwo zastępcze. W związku z tym zauważyć należy, iż w powiecie nakielskim nastąpił wzrost liczby dzieci umieszczonych w zawodowych formach rodzinnej pieczy zastępczej. Wzrost ten jest cały czas zauważalny. W roku 2016 więcej dzieci zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych zawodowych, niż w rodzinach zastępczych niezawodowych. Zmalała natomiast liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych spokrewnionych.

Tabela 8. Kwota udzielonych świadczeń dla rodzin zastępczych spokrewnionych – świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

rok	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Kwota świadczeń (w zł)
2014r.	69	69	51	527.209
2015r.	60	60	45	523.114
2016r.	56	56	41	450.179

Źródło: sprawozdanie MPiPS

Tabela 9. Kwota udzielonych świadczeń dla rodzin zastępczych niezawodowych – świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

rok	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Kwota świadczeń (w zł)
2014r.	32	32	25	316.799
2015r.	27	27	22	362.389
2016r.	33	33	24	430.899

Źródło: sprawozdanie MPiPS

Tabela 10. Kwota udzielonych świadczeń dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzin zastępczych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego.

rok	Rodziny zastępcze zawodowe		Rodziny zastępcze zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego		Kwota świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka (w zł)	Wynagrodzenie dla rodziny zastępczej zawodowej (w zł)
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci		
2014r.	5	14	3	13	275.683	238.458
2015r.	6	23	3	5	306.170	285.017
2016r.	9	29	1	3	291.503	294.768

Źródło: sprawozdanie MPiPS

Do dnia 31.05.2016r. rodzina zastępcza zawodowa w Występie pełniła funkcję pogotowia rodzinnego, w którym przebywało 4 dzieci. Od dnia 01.06.2016r. rodzina zastępcza zawodowa w Występie przestała pełnić funkcję pogotowia rodzinnego zostając rodziną zastępczą zawodową, w której przebywa 3 dzieci – rodzeństwo.

Do dnia 30.11.2016r. rodzina zastępcza zawodowa w Szubinie pełniła funkcję pogotowia rodzinnego, w którym do dnia 29.08.2016r. przebywało 3 dzieci. Od dnia 01.12.2016r. rodzina zastępcza zawodowa w Szubinie przestała pełnić funkcję pogotowia rodzinnego, nie przyjęła oferty Powiatu Nakielskiego na pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej i nie zawarła dalszej umowy z Powiatem Nakielskim. Na dzień 31.12.2016r. w powiecie nakielskim istnieje 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego w Orlu.

Tabela 11. Kwota udzielonych świadczeń dla prowadzących rodzinne domy dziecka.

rok	Rodzinny dom dziecka		Kwota świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania dziecka (w zł)	Wynagrodzenie dla rodziny zastępczej zawodowej (w zł)
	Liczba rodzin	Liczba dzieci		
2014r.	2	13	148.189	78.575
2015r.	3	15	130.903	117.490
2016r.	5	30	305.986	129.073

Źródło: sprawozdanie MPiPS

W 2016r. na terenie powiatu nakielskiego funkcjonowało dziesięć rodzin zastępczych zawodowych, w tym jedno pogotowie rodzinne oraz pięć rodzinnych domów dziecka, które na podstawie zawartych ze starostą umów o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej otrzymują wynagrodzenie w wysokości od 2000 zł do 3600 zł brutto miesięcznie. Natomiast prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymuje wynagrodzenie w zależności od liczby umieszczonych w nim dzieci od 2600 zł do 3600 zł brutto miesięcznie. Umowy na pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej zawierane są na okres 4 lat. Umowa na prowadzenie rodzinnego domu dziecka zawierana jest na okres 5 lat. W powiecie nakielskim w 2016r. powstały dwa rodzinne domy dziecka w Rozwarzynie i w Paulinie.

Ogółem w rodzinnych domach dziecka powiatu nakielskiego przebywa 30 dzieci. Rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje prawo do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem, w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy. W związku z tym istnieje możliwość umieszczenia dziecka na ten okres w rodzinie pomocowej. Rodziną pomocową może być rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka jak również małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

Podstawą umieszczenia dziecka w rodzinie pomocowej jest podpisana umowa rodziny pomocowej ze starostą. W 2016r. nie podpisano żadnej umowy dotyczącej umieszczenia dzieci w rodzinie pomocowej na terenie powiatu. Rodzinie pomocowej przysługuje miesięczne świadczenie w wysokości 20% kwoty otrzymywanego wynagrodzenia. Świadczenie to przysługuje w wysokości proporcjonalnej do liczby dni pobytu dziecka w rodzinie pomocowej w danym miesiącu kalendarzowym. Dla porównania z danych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w roku 2014 w województwie kujawsko-pomorskim były 32 rodziny pomocowe, w których umieszczono 74 dzieci, natomiast w Polsce było 480 rodzin pomocowych, w których przebywało 1.224 dzieci.

Tabela 12. Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym.

rok	Zawodowe rodziny zastępcze		Rodzinny dom dziecka	
	Liczba rodzin	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Kwota świadczeń (w zł)
2014r.	8	27.544	2	10.870
2015r.	9	43.047	3	16.966
2016r.	10	53.420	5	31.439

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Tabela 13. Środki finansowe na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu.

rok	Zawodowe rodziny zastępcze				Rodzinny dom dziecka	
	Zawodowa rodzina zastępcza		Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego			
	Liczba rodzin	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba rodzin	Kwota świadczeń (w zł)
2014r.	1	2.500	2	4.700	2	9.500
2015r.	2	2.948	2	4.980	2	12.000
2016r.	4	11.741	2	6.880	3	11.100

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Zgodnie z ustawą *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* rodzina zastępcza niezawodowa i zawodowa może otrzymywać środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym i budynku jednorodzinnym. Natomiast rodzina zastępcza zawodowa może raz w roku otrzymać świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego. Prowadzący rodzinny dom dziecka zgodnie z ustawą *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* otrzymuje środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego oraz na pokrycie niezbędnych, nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka.

Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka

W roku 2015 w szkoleniu kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka wzięło udział 12 osób (6 małżeństw). Trzy małżeństwa przeszkoliły się na rodziny zastępcze niezawodowe, trzy na rodziny zastępcze zawodowe. W roku 2016 szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka rozpoczęło się 1 grudnia i ze względu na chorobę pracowników pieczy zastępczej nie zakończyło się. Do dnia 31.03.2016r. odbyło się 10 spotkań szkoleniowych – 40 godzin dydaktycznych.

W szkoleniu biorą udział 2 małżeństwa szkolące się na rodziny zastępcze niezawodowe.

W dniu 30.04.2015r. Rada Powiatu Nakielskiego przyjęła uchwałę Nr VII/54/2015 w sprawie przyjęcia „Powiatowego Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Nakielskiego na lata 2015 -2017”.

W 2015r. podpisano jedną umowę na rodzinę zastępczą zawodową. Rodzina ta po szkoleniu przekształciła się z rodziny zastępczej niezawodowej. Podpisano również jedną umowę na prowadzenie rodzinnego domu dziecka z małżeństwem na stałe zamieszkującym na terenie powiatu wągrowieckiego.

W związku z tym, zgodnie z art. 60 ust. 2 Ustawy Starosta Nakielski podpisał stosowne porozumienie ze starostą wągrowieckim.

W 2016r. podpisano dwie umowy dotyczące prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Głównym celem Programu jest budowanie skutecznego systemu pieczy zastępczej poprzez rozwój rodzinnych i instytucjonalnych form pieczy zastępczej oraz wsparcie istniejących rodzin zastępczych w powiecie nakielskim, a także poprzez przyjazne nastawienie do instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W Programie zaplanowano coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2015-2016:

- 2015r. - 9 rodzin zastępczych zawodowych,
- 2016r. - 9 rodzin zastępczych zawodowych,
- 2017r. - 10 rodzin zastępczych zawodowych.

Obecnie realizowany Program jest kontynuacją realizacji Powiatowego Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Nakielskiego na lata 2012 -2014 przyjętego w roku 2012. Głównym celem Programu jest budowanie skutecznego systemu pieczy zastępczej poprzez rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej i wsparcie istniejących rodzin zastępczych w powiecie nakielskim, a także poprzez przyjazne nastawienie do instytucjonalnej pieczy zastępczej. Planowany jest dalszy rozwój zawodowego rodzicielstwa zastępczego.

Instytucjonalna piecza zastępcza

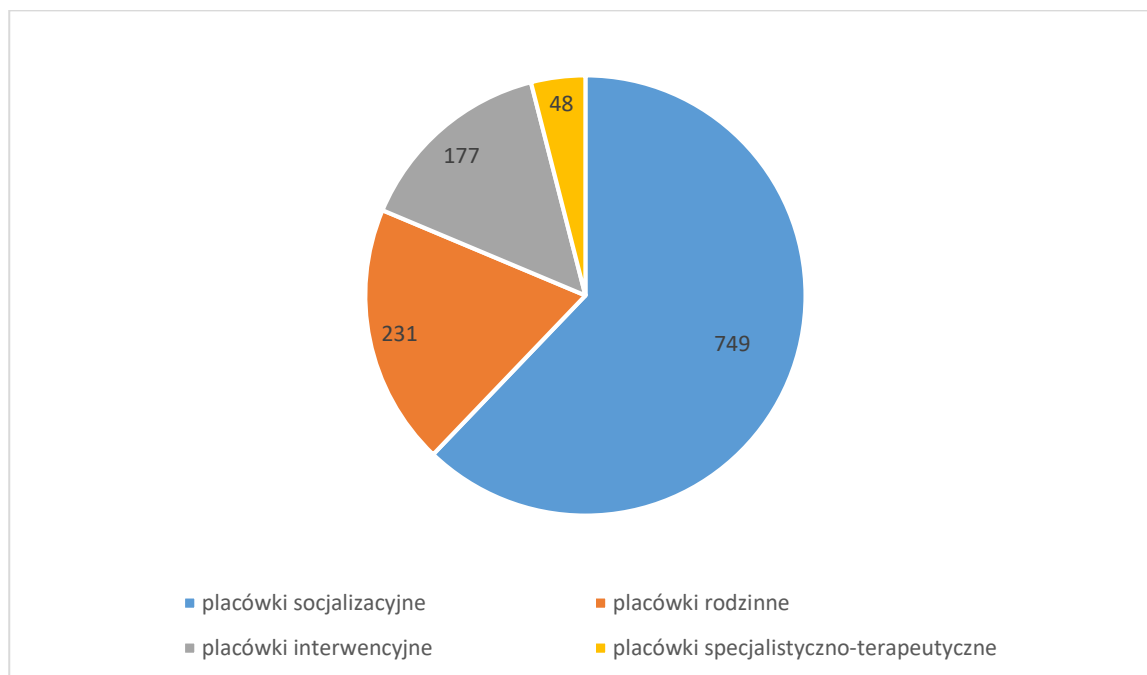
Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej określa tryb i sposób kierowania i przyjmowania dziecka do placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego oraz ich opuszczania, a także organizację placówek i ośrodków, standardy usług świadczonych w placówkach i ośrodkach. Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyodrębniono instytucjonalną pieczę zastępczą, która jest sprawowana w formie:

- placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej,
- interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego,

Placówki opiekuńczo-wychowawcze są prowadzone jako placówki opiekuńczo-wychowawcze typu:

- socjalizacyjnego,
- interwencyjnego,
- specjalistyczno - terapeutycznego,
- rodzinnego.

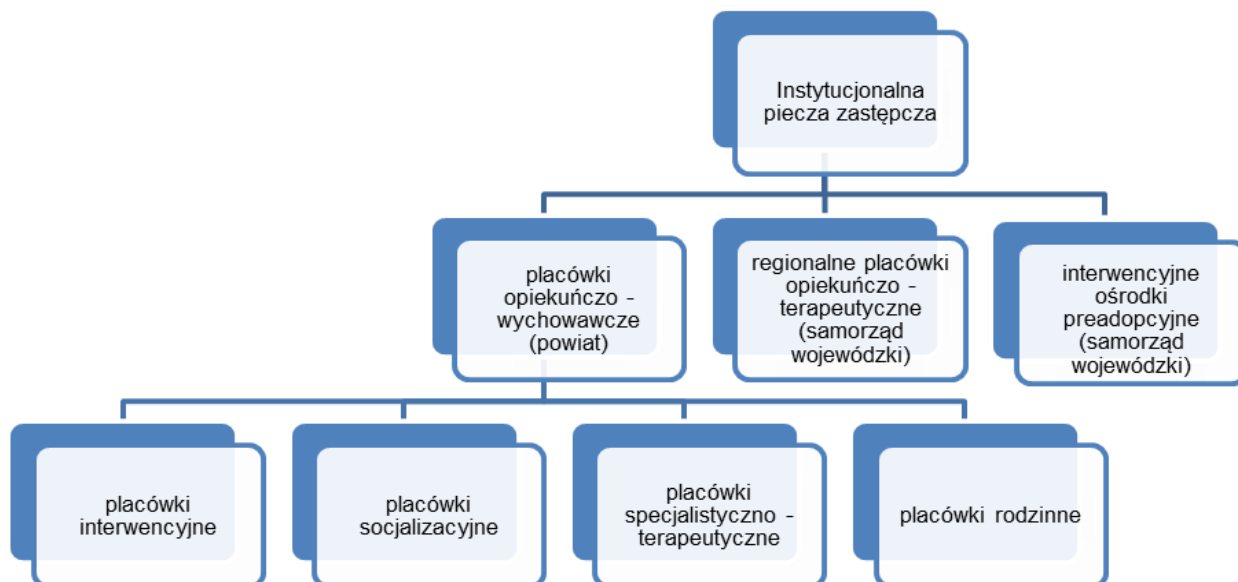
Rysunek 6. Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych poszczególnych typów na terenie kraju w 2015r.

Źródło: dane MPiPS

Poniżej przedstawiono schemat instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Rysunek 5. Struktura placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Na terenie powiatu nakielskiego w roku 2016 funkcjonowały dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego; Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Rodzinnego w Rozwarzynie, Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza typu Rodzinnego w Paulinie, które zostały przekształcone od dnia 01.05.2016r. w Rodzinne Domy. Ponadto funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego w Szubinie.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu socjalizacyjnego w Szubinie została uruchomiona 6 maja 2013r. Placówka ta wchodzi w skład Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią. Przeznaczona jest dla 14 wychowanków. Według stanu na dzień 31.12.2016r. w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej przebywało 13 wychowanków w wieku od 12-17 lat. Dwoje wychowanków po osiągnięciu pełnoletniości w roku 2016 opuściło Placówkę. Wychowankowie ci kontynuują naukę i pobierają świadczenie pieniężne na kontynuowanie nauki. Wszyscy wychowankowie przebywający w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej typu socjalizacyjnego w Szubinie pochodzili z terenu powiatu nakielskiego.

Wydatki związane z funkcjonowaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego w Szubinie w 2016r. wyniosły 464.420 zł. Szczegółowe informacje odnośnie funkcjonowania placówki w roku 2016 przedstawia załącznik nr 1.

Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówce stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku

kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, podzielona przez liczbę miejsc w placówce ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego.

Na dzień 31.12.2016r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem nakielskim przebywało 12 dzieci z powiatu nakielskiego.

Tabela 14. Średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu nakielskiego w latach 2011-2016.

	typ	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Rozwarzyn	rodzinna	2.492,51	2.750,47	2.976,47	2.647,50	-
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Paulina	rodzinna	2.373,24	2.518,71	2.607,40	2.728,87	-
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Szubin	socjalizacyjna	2.873,96	2.873,96	2.574,12	2.862,19	3.191,87

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Tabela 15. Środki finansowe przekazane za pobyt dzieci z powiatu nakielskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów za okres 01.01.2016 – 31.12.2016r.

Lp.	Nazwa /powiat	Typ placówki opiekuńczo-wychowawczej	Liczba dzieci	Kwota (zł)
1	PCPR Brodnica	rodzinna i socjalizacyjna	4	125.181,93
2	PCPR Inowrocław	socjalizacyjna	1	21.502,46
3	PCPR Radziejów	socjalizacyjna	1	33.486,21
4	PCPR Żnin	rodzinna i socjalizacyjna	5	195.837,57
5	ROPS Gdańsk	regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna	1	79.168,68
RAZEM:			12	455.146,65

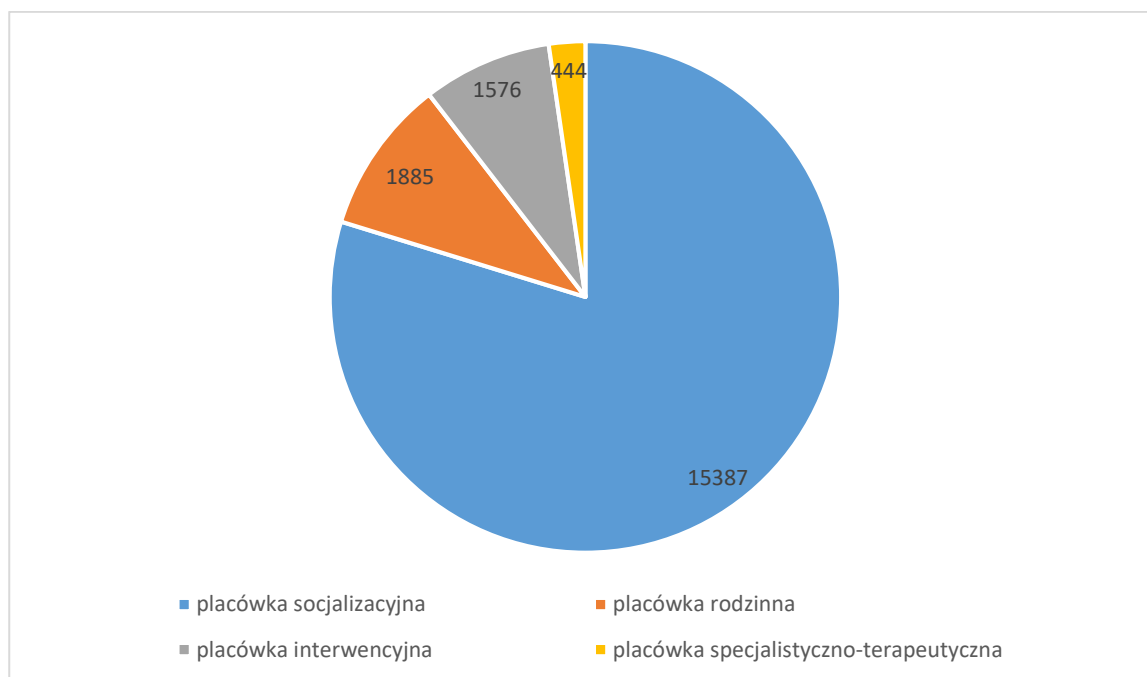
Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Dane dotyczące wydatków na utrzymanie dzieci z powiatu nakielskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poza powiatem nakielskim w roku 2016 obniżyły się w stosunku do roku 2015. Tabela nr 15 przedstawia liczbę dzieci przebywających w placówkach według stanu na dzień 31.12.2016r. Ilość dzieci

przebywających w POW poza powiatem wynosiła 12. W roku 2016 instytucjonalną pieczę zastępczą opuściło 9 osób, które się usamodzielnili i prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe, 5 z nich kontynuuje naukę.

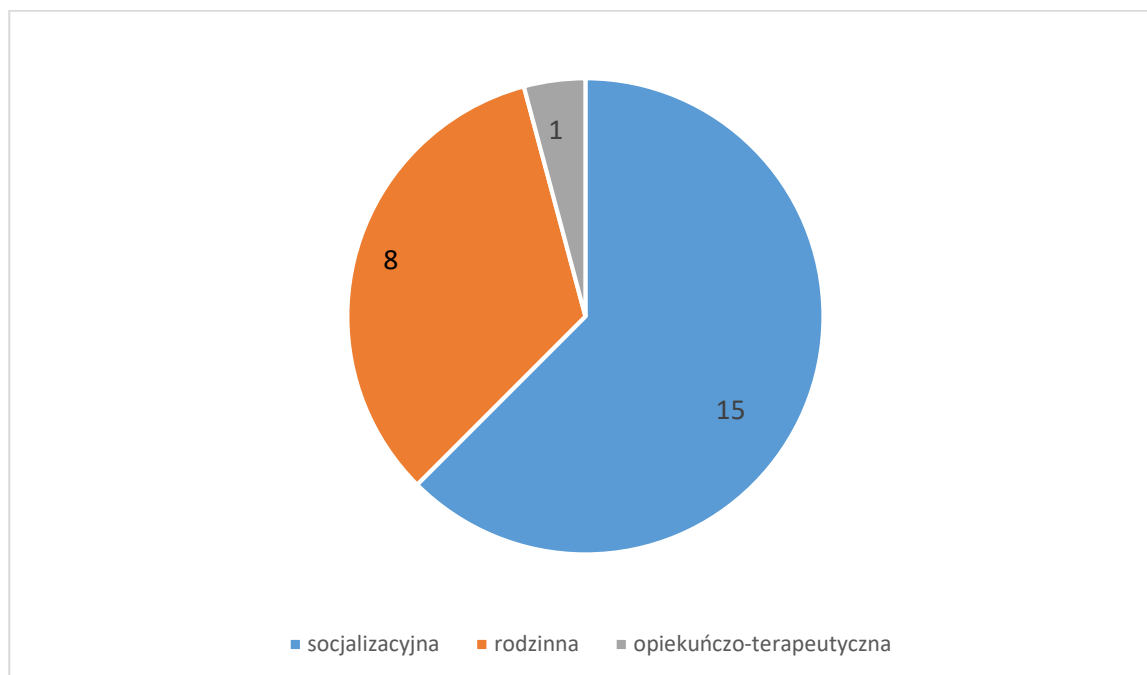
Poniżej przedstawiono dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotyczące liczby dzieci umieszczonych w poszczególnych typach instytucjonalnej pieczy zastępczej (Polska) w 2014r. oraz dane dotyczące liczby dzieci umieszczonych w poszczególnych typach placówek opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu nakielskiego i poza powiatem nakielskim. Stan na dzień 31.12.2015r.

Rysunek 7. Liczba dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych poszczególnych typów na terenie Polski w 2015r.

Źródło: dane MPiPS

Rysunek 8. Liczba dzieci z powiatu nakielskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych poszczególnych typów w 2016r.

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Powiat, na terenie którego funkcjonują placówki opiekuńczo-wychowawcze mogące przyjąć dziecko, zawiera z powiatem właściwym ze względu na miejsce zamieszkania dziecka porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków. W przypadku umieszczenia dziecka po 1 stycznia 2012r. w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Tabela 16. Roczne udział gmin w utrzymaniu dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2014-2016.

GMINA		Nakło nad Notecią	Szubin	Kcynia	Mrocza	Sadki
		Kwota (zł)	Kwota (zł)	Kwota (zł)	Kwota (zł)	Kwota (zł)
2014r.	10%	14.123,14	0	32.059,78	0	0
	30%	0	3.893,53	23.909,20	0	0
	50%	0	0	6.487,53	0	0
2015r.	10%	13.656,02	0	3.441,31	1.584,69	0
	30%	54.314,56	0	77.125,70	6.377,21	0
	50%	0	0	39.477,68	0	0
2016r.	10%	8.198,09	10.726,31	683,47	1.309,64	0
	30%	16.885,16	0	0	2.889,67	0
	50%	42.433,32	0	26.185,19	11.780,55	0

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Tabela 17. Zawarte porozumienia w sprawie przekazywania środków finansowych za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu nakielskiego oraz innych powiatów.

rok	Dzieci z powiatu nakielskiego w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie innych powiatów			Dzieci z innych powiatów umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu nakielskiego		
	Liczba porozumień	Ilość dzieci	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba porozumień	Ilość dzieci	Kwota świadczeń (w zł)
2014r.	22	40	1.202.748	3	3	94.913
2015r.	29	29	918.635	3	3	101.643
2016r.	12	12	455.147	0	0	23.088

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Na terenie powiatu nakielskiego do dnia 30.04.2016r. funkcjonowały dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego: Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Rozwarzynie i Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Paulinie oraz jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego w Szubinie.

Zawarta w tabeli nr 17 kwota w sprawie przekazywania środków finansowych za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu nakielskiego dotyczy okresu 01.01.2016-30.04.2016r.

Od dnia 01.05.2016r. na terenie powiatu nakielskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego w Szubinie, w której przebywają dzieci z terenu powiatu nakielskiego.

Usamodzielnienia

Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004r. w *sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie* określa warunki i tryb przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, wysokości tej pomocy oraz wartość i składniki pomocy na zagospodarowanie osobom opuszczającym rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, ośrodki szkolno-wychowawcze i zakłady poprawcze.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* reguluje kwestie przyznawania pomocy pieniężnej i rzeczowej na usamodzielnienie oraz pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki wychowankom opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą tj. rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze.

W związku z czym na podstawie wyżej wymienionego rozporządzenia usamodzielniani pozostają tylko wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii, ośrodków szkolno-wychowawczych i zakładów poprawczych oraz wychowankowie pieczy zastępczej, wobec których ma zastosowanie art. 240 ust. 1 Ustawy, czyli osoby, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy opuściły rodzinę zastępczą albo placówkę opiekuńczo-wychowawczą albo pobierają pomoc przyznaną im na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. *o pomocy społecznej*. Zgodnie z Ustawą wychowankowie opuszczający rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka i placówki opiekuńczo-wychowawcze otrzymują:

- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki w wysokości nie mniejszej niż 500 zł miesięcznie,
- pomoc pieniężną na usamodzielnienie w wysokości nie mniej niż:
 - * 6600 zł jeśli przebywali w pieczy zastępczej przez okres powyżej 3 lat,
 - * 3300 zł jeśli przebywali w pieczy zastępczej przez okres od 2 do 3 lat,
 - * 1650 zł jeśli przebywali w pieczy zastępczej przez okres poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku,
- pomoc na zagospodarowanie jest wypłacana jednorazowo nie później niż do ukończenia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia, w wysokości nie niższej niż 1500 zł, a w przypadku osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości nie niższej niż 3000 zł.

Wychowankom opuszczającym młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, ośrodki szkolno-wychowawcze i zakłady poprawcze udzielana jest :

- pomoc pieniężna na usamodzielnienie w wysokości od 100% do 300% podstawy wynoszącej 1.722zł

(w zależności od długości pobytu w placówce), określonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14.07.2015r. w sprawie zryczałtowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej,

- pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki w wysokości 30% podstawy, tj. 516,60zł
- pomoc rzeczowa na zagospodarowanie w formie rzeczowej, z wyjątkiem osób, które mają orzeczoną umiarkowaną lub znaczny stopień niepełnosprawności w wysokości 300% podstawy, tj. 5166,00zł.

W związku z wejściem w życie Ustawy obowiązuje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie. Rozporządzenie to określa warunki i tryb przyznawania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie dla osób usamodzielnianych opuszczających dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie lub dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, a także opuszczających schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Przyznając pomoc rzeczową na usamodzielnienie wychowankom pieczy zastępczej wobec, których ma zastosowanie art. 240 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej czyli osób, które przed dniem wejścia w życie niniejszej Ustawy opuściły rodzinę zastępczą albo placówkę opiekuńczo-wychowawczą, albo pobierają pomoc przyznaną im na podstawie art. 88 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz wychowankom opuszczającym młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapeutyczne, ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i zakłady poprawcze, pomocy tej udziela się po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby usamodzielnianej.

Tabela 18. Pomoc na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych – pomoc pieniężna i rzeczowa na usamodzielnienie i pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki.

rok	Pomoc na kontynuowanie nauki		Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc rzeczowa na usamodzielnienie	
	Liczba wychowanków	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba wychowanków	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba wychowanków	Kwota świadczeń (w zł)
2014r.	17	78.758	7	31.323	4	8.359
2015r.	16	84.659	6	26.382	6	16.455
2016r.	16	80923	6	23.800	1	3.000

Źródło: sprawozdanie MPiPS

Tabela 19. Pomoc na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych – pomoc pieniężna i rzeczowa na usamodzielnienie i pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki.

rok	Pomoc na kontynuowanie nauki		Pomoc pieniężna na usamodzielnienie		Pomoc rzeczowa na usamodzielnienie	
	Liczba wychowanków	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba wychowanków	Kwota świadczeń (w zł)	Liczba wychowanków	Kwota świadczeń (w zł)
2014r.	22	82.821	3	16.482	1	1.500
2015r.	20	98.644	7	36.357	8	20.071
2016r.	21	94.978,59	8	39.308	9	19275

Źródło: sprawozdanie MPiPS

ODPŁATNOŚĆ RODZICÓW BIOLOGICZNYCH ZA POBYT DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 193 Ustawy za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości przyznanych świadczeń i dodatków w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej niezawodowej, rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinnym domu dziecka, a także średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w przypadku umieszczenia dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Opłatę rodzice ponoszą od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej. Za ponoszenie opłaty rodzice odpowiadają solidarnie.

Poniżej zostały przedstawione dane dotyczące ilości wydanych decyzji dla rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w roku 2016.

Tabela 20. Liczba rodziców biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej – rodzinna piecza zastępcza.

rok	Liczba wydanych decyzji odstępujących od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba wydanych decyzji ustalających opłatę za pobyt dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba wydanych decyzji umarzających odpłatność	
			całkowicie	częściowo
2014r.	180	22	3	1
2015r.	151	17	3	0
2016r.	134	7	1	0

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Tabela 21. Liczba rodziców biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej – instytucjonalna piecza zastępcza.

rok	Liczba wydanych decyzji odstępujących od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Liczba wydanych decyzji ustalających opłatę za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Liczba wydanych decyzji umarzających odpłatność	
			całkowicie	częściowo
2014r.	96	14	7	0
2015r.	85	14	11	0
2016r.	32	6	8	0

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Przesłanki do odstąpienia wynikają z § 1 ust. 2 Załącznika do Uchwały nr XVII/224/2012 Rady Powiatu w Nakle nad Notecią z dnia 28.03.2012r. w sprawie *ustalenia zasad umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty ponoszonej przez rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy zastępczej oraz osoby pełnoletniej pozostającej w pieczy zastępczej* (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. 2012r. poz. 950).

Najczęstsze przyczyny do odstąpienia od ustalenia przedmiotowej opłaty zgodnie z § 1 ust. 2 Załącznika do Uchwały następują:

- gdy dochód osoby zobowiązanej jest niższy lub równy 300% kryterium dochodowego ustalonego zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;
- w przypadku braku adresu miejsca pobytu rodziców biologicznych;
- gdy osoby zobowiązane przebywają poza granicami kraju;
- gdy rodzice terminowo i w pełnej wysokości płacą alimenty na rzecz dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

POWÓDZTWA ALIMENTACYJNE wszczęte w trybie art. 38 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2016r. poz. 575 t.j.).

Zgodnie z art. 38 ust. 1 w/w. Ustawy kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, po zasięgnięciu opinii asystenta rodziny, a w przypadku gdy rodzinie dziecka nie został przydzielony asystent rodziny - po zasięgnięciu opinii podmiotu organizującego pracę z rodziną, może dochodzić na rzecz dziecka przebywającego w pieczy zastępczej świadczeń alimentacyjnych.

Zgodnie z przepisem art. 38 ust. 2 kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych, w przypadku gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią przeprowadził w 2016r. następujące działania w zakresie dochodzenia świadczeń alimentacyjnych:

Tabela 22. Działania w zakresie dochodzenia świadczeń alimentacyjnych w 2016r.

2016r.	Liczba osób, na rzecz których wytoczono powództwa alimentacyjne	Liczba osób, przeciwko którym wytoczono powództwa alimentacyjne	Liczba wytoczonych powództw alimentacyjnych
	45	44	30

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

DZIAŁANIA ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

W Zespole ds. Pieczy Zastępczej w okresie od 01.01.2016r. do 31.12.2016r. było zatrudnionych 4 starszych specjalistów pracy socjalnej w tym jeden etat kierownika Zespołu ds. Pieczy Zastępczej. Z Zespołem tym współpracował Zespół koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej składający się z 4 koordynatorów w tym jeden etat kierownika Zespołu koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

W ramach pracy Zespołu dokonywane są nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy oceny sytuacji dzieci powyżej 3 roku życia i nie rzadziej niż co 3 miesiące w przypadku dzieci do 3 roku życia umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej. Wiąże się to z koniecznością współpracy ze szkołą, ośrodkami pomocy społecznej i rodziną zastępczą.

Na podstawie oceny sporządzane są opinie przekazywane do Sądu - Wydział Rodzinny i Nieletnich. Zespoły dotyczące oceny sytuacji dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej organizuje w siedzibie Centrum z udziałem rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, pedagoga, psychologa, asystenta rodziny, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej i rodziców biologicznych dziecka.

Na tej podstawie opracowywane są plany pracy z dzieckiem. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje również oceny rodziny zastępczej.

Podejmowane działania:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w dniu 29.05.2016r. zorganizowało pod honorowym patronatem Starosty Nakielskiego Obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, który rokrocznie obchodzony jest dnia 30 maja. Z tej okazji na Przystani Powiat Nakielski w Nakle nad Notecią odbył się festyn, w którym wzięły udział dzieci z rodzin zastępczych wraz z opiekunami oraz dzieci z placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu powiatu nakielskiego. Celem Pikniku była integracja środowiska pieczy zastępczej oraz promocja rodzicielstwa zastępczego. W festynie udział wzięło ok. 300 osób.

W roku 2016 organizator rodzinnej pieczy zastępczej zorganizował dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, grupy wsparcia mające na celu wzmocnienie kompetencji rodziców zastępczych oraz rozwiązywanie problemów wychowawczo-psychologicznych z powierzonymi im dziećmi oraz sprawy administracyjne związane z funkcjonowaniem rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Spotkania mają charakter cykliczny i odbywają się nadal ciesząc się znacznym powodzeniem.

W listopadzie 2016r. zorganizowano szkolenie w formie warsztatów nt. „Komunikacja w rodzinie, sposoby komunikowania się z dzieckiem”. Szkolenie z rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka odbyło się w budynku na Przystani Powiat Nakielski i prowadziła je psycholog Pani Agnieszka Depka. W treści szkolenia podejmowano między innymi temat wpływu emocji na komunikację widzianą oczami dziecka jak i oczami rodzica. W szkoleniu wzięło udział 41 osób.

W dniu 28.12.2016r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią zorganizowało w Nakielskim Domu Kultury spotkanie Świąteczno - Noworoczne dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka wraz z dziećmi. Podczas spotkania dla wszystkich uczestników zapewniony był catering i liczne atrakcje przygotowane przez animatora. W spotkaniu wzięło udział ok. 120 osób.

W dniu 25.02.2016r. odbyło się drugie spotkanie pracowników ośrodków pomocy społecznej i kuratorów rodzinnych z sądów rejonowych działających na terenie powiatu nakielskiego. W spotkaniu uczestniczyło 17 osób. Na spotkanie zaproszono Panią Beatę Sulimę Wojewódzkiego koordynatora ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszcy oraz Panią Marię Oliver zastępcę Dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Adopcyjnego w Toruniu oddział w Bydgoszcy. W trakcie spotkania omawiano problemy przemocy w rodzinie, możliwości pomocy ze strony instytucji pomocy społecznej, obowiązujących przepisów w tym zakresie oraz sytuacji dzieci w rodzinach dotkniętych przemocą. Pani Maria Oliver przedstawiła procedury adopcyjne, podziękowała za dotychczasową współpracę i poprosiła o dalsze współdziałanie w zakresie adopcji dzieci. Spotkania takie są organizowane co pół roku. Następne odbyło się dnia 23.09.2016r. Celem spotkań jest wymiana doświadczeń, aktualizacja danych dotyczących bazy lokalowej, instytucjonalnej i zasobów ludzkich na terenie powiatu mogąca przyczynić się do skuteczniejszego reagowania w sytuacjach stwierdzenia przemocy, zaniedbań wychowawczych wobec dzieci. Zaplanowano, iż w spotkaniach tych będą uczestniczyć również goście

z instytucji spoza powiatu.

Zespół ds. Pieczy zastępczej w październiku 2015r. i następnie w listopadzie 2016r. zorganizował nabór wolontariuszy, którzy chcieliby udzielać pomocy w nauce i odrabianiu lekcji dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej. W tym celu nawiązano kontakt ze szkołami ponadgimnazjalnymi z terenu powiatu nakielskiego i zamieszczono ogłoszenie w internetowych serwisach informacyjnych. W roku 2015 nawiązano współpracę z 7 wolontariuszami. W listopadzie 2016r. podpisano 3 umowy z wolontariuszami, którzy pomagają w nauce dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej. Działania w ramach wolontariatu polegają na pomocy w odrabianiu lekcji i pomocy w nauce dziecku z rodzinnej pieczy zastępczej. Pomoc ta ustalona została na okres 16.11.2016r. - 20.06.2017r.

KOORDYNATOR RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ

Zgodnie z art. 77 ust. 3 pkt 7 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku *o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* (Dz. U. 2016r. poz. 575 t.j) zwanej dalej Ustawą, do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in. przedstawienie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku 2016 pod opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej znalazło się 47 rodzin zastępczych i 4 rodzinne domy dziecka z terenu powiatu nakielskiego oraz 1 rodzinny dom dziecka z terenu powiatu wągrowieckiego. Rozmieszczenie rodzin objętych opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej obrazuje poniższa tabela.

Tabela 23. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka objęte opieką koordynatora w 2016r.

Gmina	Liczba rodzin
Nakło nad Notecią	25
Sadki	3
Kcynia	3
Mrocza	7
Szubin	13
Wągrowiec	1

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Biorąc pod uwagę formy rodzinnej pieczy zastępczej, wyszczególnione zgodnie z art. 39 Ustawy, objęte pomocą koordynatora w roku 2016 były rodziny przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 24. Rodziny zastępcze objęte opieką koordynatora ze względu na formę sprawowanej pieczy.

Typ rodziny zastępczej	Liczba rodzin
Rodzina zastępcza spokrewniona	25
Rodzina zastępcza niezawodowa	12
Rodzina zastępcza zawodowa	7
Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	3*
Rodzina zastępcza zawodowa specjalistyczna	0
Rodzinny dom dziecka	5

* od 01.06 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego zmieniła funkcję na rodzinę zastępczą zawodową

* od 01.12 rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego przestała funkcjonować

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią do listopada 2016 roku na podstawie umowy o pracę zatrudnionych było trzech koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w pełnym wymiarze godzin, oraz jedna osoba na umowę zlecenie. Z kolei od listopada 2016r. wszyscy koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnieni byli na umowę o pracę. Koordynatorzy w całym okresie sprawozdawczym w jednym czasie pod swoją opieką nie mieli więcej niż 15 rodzin zastępczych/ rodzinnych domów dziecka co jest zgodne z art. 77 ust. 4 Ustawy.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej pracowali w roku 2016 z 52 rodzinami zastępczymi/rodzinnymi domami dziecka, w których zostało umieszczonych 127 dzieci. Spośród dzieci objętych opieką koordynatora 7 zostało zgłoszonych do ośrodka adopcyjnego w związku z uregulowaną sytuacją prawną. Koordynatorzy kontaktowali się z rodzinami zastępczymi 723 razy.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracowali nie tylko z osobami sprawującymi pieczę zastępczą, ale również z instytucjami, m. in. placówkami oświatowymi oraz ośrodkami pomocy społecznej. Kontakt koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z placówkami, instytucjami itp. został odnotowany 244 razy.

Rodziny zastępcze objęte opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej nie zawsze zgłaszają problemy z którymi borykają się wypełniając funkcję opiekunów – wychowawców wobec dzieci, które zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej uzyskują informacje, m. in. dzięki współpracy z placówkami oświatowymi do których uczęszczają dzieci.

W roku 2016 koordynatorzy zetknęli się z następującymi problemami:

- najczęściej spotykanym problemem dotyczącym dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej są problemy edukacyjne, tj. dzieci często mają problemy z nauką wynikające z zaniedbań edukacyjnych w rodzinach biologicznych,
- ubóstwo i złe warunki mieszkaniowe rodziny zastępczej.
- dzieci mają problemy natury psychologicznej w związku z czym dzieci uczęszczają do psychologa lub do psychiatry,
- rodziny zastępcze zgłaszały problemy dotyczące kontaktów dzieci z rodzinami biologicznymi, koordynatorzy zajmowali się uregulowaniem tych kwestii,
- rodziny zastępcze uzyskały pomoc koordynatorów w załatwianiu formalności w urzędach i instytucjach oraz wypełnianiu niezbędnych wniosków i formularzy,
- niespełnianie przez rodziców zastępczych obowiązków wynikających z pełnienia funkcji rodziny zastępczej, tj. brak kontaktu ze szkołą, niezakupienie podręczników i przyborów szkolnych, niestosowanie się do wypisów szpitalnych, brak współpracy z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej współpracują z placówkami oświatowymi, uzyskując informacje o możliwościach nadrobienia zaległości edukacyjnych występujących z zaniedbań rodziny biologicznej, przekazując rodzicom zastępczym możliwości rozwiązywania problemów. Współpracują z asystentami rodziny pracującymi z rodzicami biologicznymi dzieci, w celu ustalenia ich sytuacji oraz rozważenia zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Ponadto koordynatorzy uczestniczą w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dziecka, z których sporządzają pisemne opinie. Pozyskują informacje o zaniedbaniach, jakich dopuszczają się rodziny zastępcze i za pomocą rozmowy próbują motywować rodziców zastępczych do poprawienia jakości sprawowania funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Uczestniczą w spotkaniach w placówkach oświatowych, podczas których starają się wraz z pedagogami, nauczycielami i rodzicami zastępczymi szukać rozwiązań, powodujących lepsze funkcjonowanie rodziny zastępczej oraz poprawę w sprawowaniu pełnionej funkcji. Koordynatorzy są w kontakcie z kuratorami sądowymi pełniącymi nadzór nad dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej lub nad rodzinami zastępczymi oraz z przedstawicielami policji działającymi na terenie zamieszkania rodziny zastępczej.

Ponadto zgodnie z art. 47 ust. 7 Ustawy, tworzą opinie i wnioski do Sądu w celu uregulowania sytuacji prawnej dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej powyżej 18 miesięcy. We współpracy z odpowiednią rodziną zastępczą i asystentem rodziny współpracującym z rodzicami biologicznymi koordynator tworzy dla każdego małoletniego umieszczonego w pieczy zastępczej plan pomocy dziecku. Zgodnie z obowiązującymi

przepisami prawnymi koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej zostali zobowiązani do systematycznego podnoszenia swoich kwalifikacji.

W związku z czym w roku 2016 koordynatorzy uczestniczyli m. in. w następujących spotkaniach i szkoleniach:

- komunikacja w rodzinie, sposoby komunikowania się z dzieckiem,
- spotkania przedstawicieli Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią i w Szubinie, ośrodków pomocy społecznej, gminnych zespołów interdyscyplinarnych i policji,
- dialog motywujący w pracy z rodziną,
- budowanie zespołu,
- postępowanie zabezpieczające w sprawach dotyczących pieczy zastępczej,
- w szkoleniach z działań związanych z pracą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

PORADNICTWO I INTERWENCJA KRYZYSOWA

Punkt Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią powstał w kwietniu 2003r. Punkt jest jednostką realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej należące do zadań własnych powiatu – finansowanych od 2011r. w całości ze środków własnych powiatu. Poradnictwo psychologiczne jako forma pomocy świadczona osobom zdrowym psychicznie, które chwilowo nie radzą sobie z zadaniami rozwojowymi oferowane jest w Punkcie Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią. Głównym zadaniem psychologa jest podkreślanie mocnych stron pacjenta oraz pokazywanie możliwości rozwiązania danego problemu. Spotkania z psychologiem mają najczęściej z góry narzucone ograniczenie czasowe oraz cel, jaki chcemy osiągnąć. Dla osób korzystających z porad psychologa w PIK naturalne zadania życiowe stanowią nie lada wyzwanie i są przyczyną dużego stresu, co wydaje się być barierą nie do przejścia. W takich sytuacjach mogą zgłaszać się po pomoc do psychologa w celu skorzystania z poradnictwa psychologicznego.

Punkt Interwencji Kryzysowej w Nakle nad Notecią działa na podstawie:

- ustawy z dnia 12 marca 2004r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. 2016r. poz. 930 ze zm.),
- oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. 2015r. poz. 1390 t.j.).

Zadania, które zostały określone w *ustawie o pomocy społecznej* w zakresie interwencji kryzysowej tłumaczą, iż interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb – poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych – schronienia. Natomiast ustawa *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* w sposób szczegółowy określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

W poradnictwie psychologicznym psycholog udziela konkretnych rad i wskazówek, które pomagają pacjentowi przywrócić wiarę w siebie i uczą nowych sposobów radzenia sobie z problemem. Interwencja kryzysowa definiowana jest jako działanie zmierzające do odzyskania przez osoby dotknięte kryzysem zdolności jego samodzielnego rozwiązywania i przywrócenia równowagi psychicznej. W sytuacji kryzysu osoba nie jest w stanie samodzielnie znaleźć rozwiązania swojego problemu ani kontrolować swojego życia.

Psycholog funkcjonujący w Punkcie Interwencji Kryzysowej nie skupia się tylko na odczuciach i emocjach pacjenta, ale może podejmować, w imieniu osoby, konkretne działania zmieniające jego sytuację. Dla przykładu, osoba doświadczająca przemocy może oczekiwać od psychologa, że ten zawiadomi o tym fakcie

odpowiednie służby, gdy ona sama nie jest w stanie. Pomoc w interwencji kryzysowej ma zazwyczaj charakter krótkotrwały i dotyczy konkretnej sytuacji, czyli ma charakter doraźny. Psycholog zajmujący się interwencją kryzysową nie doszukuje się przyczyn zaistniałego problemu, ale stara się złagodzić skutki zaistniałej sytuacji lub doprowadzić do zaprzestania występowania sytuacji kryzysowej (np. przemocy w rodzinie).

ORGANIZACJA PUNKTU INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Punkt Interwencji Kryzysowej w Nakle nad Notecią realizuje zadania w zakresie poradnictwa prawnego oraz psychologicznego. Terenem działania Punktu jest obszar powiatu nakielskiego. Punkt Interwencji Kryzysowej jest komórką organizacyjną Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią przy ul. Dąbrowskiego 46.

W skład Punktu wchodzi następujące stanowiska pracy:

- psycholog ,
- prawnik,
- terapeuta rodzinny.

Pracownicy Punktu tj. psycholog i prawnik zatrudnieni są na podstawie umowy o pracę, terapeuta zatrudniony jest na podstawie umowy z podmiotem świadczącym tego rodzaju usługi.

Do zakresu działań stanowisk pracy należy:

- podejmowanie działań w zakresie poradnictwa prawnego i psychologicznego dla osób zgłaszających się do Punktu,
- prowadzenie terapii rodzinnej,
- współpraca z innymi jednostkami państwowymi, samorządowymi, organizacjami społecznymi, charytatywnymi oraz Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi w zakresie działania Centrum i Punktu.

Porady udzielane są w następujących dniach:

Radca Prawny: wtorki od godz. 15.30 do 19.30, czwartki od godz. 14.30 do 18.30,

Psycholog: środy od godz. 13.00 do 18.00, piątki od godz. 11.00 do 16.00,

Terapeuta Rodzinny: czwartki od godz. 15.30 do 20.30, piątki od godz. 8.00 do 13.00.

Tabela 25. Informacja o ilości udzielonych porad w Punkcie Interwencji Kryzysowej w Nakle nad Notecią w 2015r. oraz 2016r.

rok	Porady udzielone przez psychologa	Porady udzielone przez radcę prawnego	Terapia rodzinna
2015r.	226	710	839
2016r.	305	656	1031

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Szczegółowe informacje dotyczące liczby osób korzystających z porad psychologa, radcy prawnego oraz terapeuty rodzinnego w poszczególnych miesiącach w latach 2011-2016 przedstawiają tabele numer 26, 27 i 28 umieszczone poniżej.

Tabela 26. Porady radcy prawnego udzielone w latach 2011r.- 2016r.

ROK/ MIESIĄC	2011r.	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.
I	56	63	74	62	53	53
II	71	57	46	64	48	47
III	75	71	51	66	59	89
IV	41	76	41	57	48	52
V	71	60	38	64	51	43
VI	65	68	35	28	51	53
VII	60	43	37	56	37	29
VIII	66	63	26	31	29	41
IX	76	49	43	25	86	57
X	58	59	47	45	94	63
XI	60	56	52	40	87	71
XII	44	39	57	37	67	58
RAZEM LICZBA OSÓB	743	704	547	575	710	656

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Tabela 27. Porady psychologa udzielone w latach 2011r.- 2016r.

ROK/ MIESIĄC	2011r.	2012r.	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.
I	37	41	50	35	23	16
II	34	58	49	32	16	17
III	42	51	43	37	16	19
IV	40	49	44	15	20	26
V	33	46	48	22	25	23
VI	35	40	46	34	14	28
VII	32	43	44	17	17	39
VIII	29	17	5	8	15	20
IX	35	35	11	24	24	34
X	29	51	24	27	19	31
XI	47	37	38	30	15	36
XII	29	30	22	16	22	16
RAZEM LICZBA OSÓB	422	498	424	297	226	305

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Tabela 28. Porady terapeuty rodzinnego w latach 2013r.- 2016r.

ROK/MIESIĄC	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.
I	----	50	65	106
II	----	43	65	80
III	----	61	63	67
IV	----	71	73	75
V	----	47	65	69
VI	----	45	46	86
VII	----	50	89	116
VIII	11	53	56	87
IX	35	55	59	109
X	39	72	73	83
XI	31	53	97	72
XII	21	28	88	81
RAZEM LICZBA OSÓB	137	628	839	1031

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

NIEODPŁATNA POMOC PRAWNA

Na obszarze powiatu nakielskiego utworzono trzy punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, które funkcjonują od stycznia 2016r. Jeden punkt powierzono do prowadzenia organizacji pozarządowej pod nazwą „Fundacja Civitas”, która prowadzi punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w Mroczy i Kcyni. Mieszkańcy gminy Nakło nad Notecią mają możliwość korzystania z Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej zlokalizowanego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie przy ul. Dąbrowskiego 46 w każdy poniedziałek i środę, natomiast w pozostałe dni porady udzielane są w budynku Starostwa Powiatowego w Nakle nad Notecią, ul. Dąbrowskiego 54.

Nieodpłatna pomoc prawna jest świadczona wymiennie przez radców prawnych oraz adwokatów i obejmuje takie usługi jak:

- 1) poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, o przysługujących jej uprawnieniach lub o spoczywających na niej obowiązkach lub
- 2) wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania jej problemu prawnego lub
- 3) udzielenie pomocy w sporządzeniu projektu pisma w sprawach, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015r. *o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej*, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym się postępowaniu sądowno-administracyjnym lub
- 4) sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w postępowaniu sądowym lub ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego w postępowaniu sądowno-administracyjnym.

Nieodpłatna pomoc prawna przysługuje osobie, która posiada:

- 1) oryginał albo odpis decyzji o przyznaniu świadczenia z pomocy społecznej lub zaświadczenie o udzieleniu świadczenia, o którym mowa w art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*,
- 2) Kartę Dużej Rodziny, o której mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014r. *o Karcie Dużej Rodziny*,
- 3) zaświadczenie, o którym mowa w ustawie z dnia 24 stycznia 1991r. *o kombatanach* oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego,
- 4) legitymację weterana albo legitymację weterana poszkodowanego, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. *o weteranach*,
- 5) dokument stwierdzający tożsamość i nieukończenie 26 lat,
- 6) dokument stwierdzający tożsamość i ukończenie 65 lat,
- 7) pisemne oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. *o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej*,
- 8) pisemne oświadczenie, o którym mowa w art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. *o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej*,
- 9) dokument potwierdzający ciążę.

Szczególnie szeroka interpretacja punktu, który mówi o sytuacji, w której dana osoba w wyniku wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej znalazła się w sytuacji zagrożenia lub poniosła straty, daje możliwość znacznego kręgu osób uprawnionych do tej formy pomocy. Radcowie prawni i adwokaci udzielali informacji z różnych dziedzin prawa, najczęściej sprawy dotyczyły alimentów, prawa pracy, spraw z zakresu prawa cywilnego, z wyłączeniem spraw z zakresu prawa rzeczowego i spadkowego oraz sprawy z zakresu prawa rzeczowego i spadkowego.

Powiat Nakielski otrzymał dotację z Ministerstwa Sprawiedliwości w łącznej kwocie 185.000zł na realizację w roku 2016 zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnych porad prawnych w punktach na terenie powiatu nakielskiego oraz udostępnił lokale wraz z wyposażeniem, w których była świadczona nieodpłatna pomoc prawna. Środki pochodzą z dotacji celowej budżetu państwa.

W gminach Kcynia, Mrocza, Sadki i Szubin zadanie było wykonywane we współpracy z gminami, które zapewniają pomieszczenie wraz z niezbędnym sprzętem. W Nakle nad Notecią zadanie było wykonywane samodzielnie przez Powiat Nakielski. Wszystkie pomieszczenia są dostępne dla osób niepełnosprawnych i znajdowała się w nich poczekalnia.

Tabela 29. Nieodpłatna Pomoc Prawna w Powiecie Nakielskim w 2016r.

PUNKT	Liczba udzielonych porad
Nakło nad Notecią (budynek Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Dąbrowskiego 46; budynek Starostwa Powiatowego, ul. Dąbrowskiego 54)	448
Szubin (budynek Rejonowej Biblioteki publicznej, ul. Kcyńska 11) Sadki (budynek Urzędu Gminy, ul. Strażacka 11)	402
Mrocza (budynek Urzędu Miasta i Gminy, ul. Pił.1 Maja 20) Kcynia (budynek Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, ul. Libelta 28)	422
RAZEM	1272

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Do najważniejszych zadań realizowanych przez powiat z zakresu rehabilitacji społecznej wykonywanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie należy:

- 1) dofinansowanie utworzenia warsztatu terapii zajęciowej;
- 2) dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej;
- 3) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusie rehabilitacyjnym;
- 4) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych;
- 5) dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych;
- 6) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów.

Tabela 30. Dofinansowanie do utworzenia warsztatu terapii zajęciowej lub zwiększenia liczby miejsc w 2016r.

rok	Liczba uczestników	Kwota dofinansowania
2016r.	0	0,00

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

W 2003 roku podpisano umowę z Towarzystwem Przyjaciół Dzieci w Bydgoszczy na utworzenie i prowadzenie WTZ w Nakle nad Notecią dla 20 uczestników niepełnosprawnych intelektualnie. Szczegółowe informacje dotyczące funkcjonowania placówki zawiera załącznik nr 4.

W 2004 roku podpisano umowę z Ligą Kobiet Polskich w Bydgoszczy na utworzenie i prowadzenie WTZ w Szubinie dla 25 uczestników niepełnosprawnych intelektualnie, wszelkie informacje odnośnie funkcjonowania WTZ opisuje załącznik nr 5, a w 2008 r. podpisano umowę związaną ze zwiększeniem liczby uczestników - o 10 osób. W roku 2005 podpisano umowę z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Mroczy na utworzenie i prowadzenie WTZ dla 25 uczestników niepełnosprawnych intelektualnie. W 2009r. zwiększono liczbę o jedną pracownię, tj.: 5 uczestników, ogółem do 30 uczestników.

Z dniem 01.01.2014r. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Kujawsko-Pomorski Oddział Regionalny w Toruniu przejął od Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mroczy prowadzenie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Mroczy. Szczegóły dotyczące działalności WTZ w Mroczy opisuje załącznik nr 6.

Tabela 31. Dofinansowanie kosztów działania warsztatu terapii zajęciowej w 2016r.

rok	Liczba uczestników	Kwota na 1 uczestnika – ze środków PFRON	Łącznie kwota na wszystkich uczestników
2016r.	85	15.996,00 zł	1.359.660,00 zł

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Od 01.01.2007 r., w związku ze zmianą ustawy o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*, wymagane było od jednostek prowadzących Warsztat – 5% udziału środków własnych w kosztach funkcjonowania WTZ- tu. Od 2008 r. udział ten wynosi 10 %. Koszty te pokrywane są ze środków budżetu powiatu nakielskiego.

Od 2016 roku maksymalna kwota dofinansowania ze środków PFRON kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika WTZ uległa zwiększeniu i wynosi 15.996,00 zł (poprzednio maksymalnie 14.796,00 zł na jednego uczestnika).

Tabela 32. Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w 2016r.

Ilość uczestników dorosłych	Przekazana kwota dofinansowania	Ilość uczestników dzieci (do 18 roku życia)	Przekazana kwota dofinansowania	Ilość opiekunów	Przekazana kwota dofinansowania	Ogółem przekazana kwota dofinansowania	Wskaźnik procentowy wykorzystanych środków
5	4 880,00	23	22 448,00	24	15 600,00	42 928,00	100%

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

Z dofinansowania do 14-dniowego turnusu rehabilitacyjnego mogą skorzystać osoby niepełnosprawne z orzeczoną grupą inwalidzką lub orzecznym stopniem niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia z orzeczoną niepełnosprawnością. W przypadku uzasadnionej przez lekarza konieczności, możliwe jest również uzyskanie dofinansowania dla opiekuna osoby niepełnosprawnej. Wysokość dofinansowania uzależniona jest od grupy inwalidzkiej lub stopnia niepełnosprawności, ale także od dochodu. W przypadku przekroczenia kwot dochodu (50 % przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym lub 65 % przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej), kwotę dofinansowania pomniejsza się o kwotę, o którą dochód ten został przekroczony. W 2016 roku dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym otrzymały osoby niepełnosprawne w wieku do 16 lat oraz w wieku do 24 lat uczące się i niepracujące bez względu na stopień niepełnosprawności.

Tabela 33. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

rok	Liczba przekazanych dofinansowań	Przekazana kwota dofinansowania	Wskaźnik procentowy wykorzystanych środków
2016r.	716	493.164,00	100%

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

O dofinansowanie ze środków Funduszu zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze mogą ubiegać się:

- 1) osoby niepełnosprawne stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, jeżeli:
 - a) przeciętny miesięczny dochód, w rozumieniu przepisów o świadczeniach rodzinnych podzielony przez liczbę osób we wspólnym gospodarstwie domowym, obliczony za kwartał poprzedzający miesiąc złożenia wniosku, nie przekracza kwoty:
 - 50 % przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym;
 - 65 % przeciętnego wynagrodzenia w przypadku osoby samotnej;
 - b) zachodzi potrzeba prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych przy użyciu tego sprzętu;
- 2) jeden raz w roku – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nieobjętej dofinansowaniem ze środków Funduszu.

O dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, które uzyskały prawo refundacji do zakupu w/w przedmiotu/środka w ramach limitu z NFZ. Wysokość dofinansowania ze środków PFRON może wynieść do 150 % limitu kosztów zakupu przedmiotu ortopedycznego lub środka pomocniczego.

Wysokość dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny wynosi do 80 % kosztów zakupu sprzętu, nie więcej jednak niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

W roku 2016 podpisano 5 umów o dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osoby niepełnosprawnej łącznie na kwotę 6.984,00 zł. Zrealizowano 5 umów łącznie na kwotę 6.943,00 zł.

Tabela 34. Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

rok	Liczba złożonych wniosków	Liczba podpisanych umów	Liczba zrealizowanych umów	Przekazana kwota dofinansowania	Wskaźnik procentowy wykorzystanych środków
2016r.	85	48	47	109.969,00	99,99%

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

O dofinansowanie ze środków Funduszu zadań, jeżeli ich realizacja umożliwi lub w znacznym stopniu ułatwi osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem, mogą ubiegać się:

- na likwidację barier architektonicznych – osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu

się, jeżeli są właścicielami nieruchomości lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości albo posiadają zgodę właściciela lokalu lub budynku mieszkalnego, w którym stale zamieszkują;

- na likwidację barier w komunikowaniu się i technicznych – osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Na likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się lub technicznych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne posiadające grupę inwalidzką lub orzeczony stopień niepełnosprawności (w przypadku osób do 16 roku życia orzeczenie o niepełnosprawności). Dofinansowanie ze środków PFRON może wynieść do 95 % kosztów realizacji przedsięwzięcia.

Tabela 35. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

rok	Liczba podpisanych umów	Liczba zrealizowanych umów (przekazane dofinansowania)	Przekazana kwota dofinansowania	Wskaźnik procentowy wykorzystanych środków
2016r.	16	16	31.344,00	99,98%

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

O dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które prowadzą działalność statutową na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej 2 lat przed dniem złożenia wniosku, udokumentują zapewnienie odpowiednich do potrzeb osób niepełnosprawnych warunków technicznych i lokalowych do realizacji zadania, udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł niż Funduszu. Dofinansowanie może wynieść do 60 % organizowanego przedsięwzięcia i poniesionych w związku z tym zadaniem kosztów.

PILOTAŻOWY PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”

Poniżej przedstawiono moduły, obszary i zadania, które realizowane są, zgodnie z kierunkami działań oraz warunkami brzegowymi obowiązującymi realizatorów pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w 2016 roku:

Moduł I:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu,
- zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania,
- zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,

Obszar C: likwidacja barier w poruszaniu się:

- zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości,
- zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości),

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej,

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Tabela 36. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2016 roku*

	Liczba złożonych wniosków	Liczba zawartych umów	Kwota wypłat
Obszar A zad. 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	1	1	5 000,00
Obszar A zad. 2: pomoc w uzyskaniu prawo jazdy kategorii B,	0	0	0
Obszar B zad. 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	7	5	29 747,00
Obszar B zad. 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	0	0	0
Obszar C zad. 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	2	2	3 070,00
Obszar C zad. 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości	1	1	0
Obszar C zad. 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości)	0	0	0
Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	2	2	2 649,00
Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym	36	33	50 661,00
Razem	39	29	91 127,00

Źródło: dane PCPR Nakło nad Notecią

* stan na 31.12.2016 r. (Realizacja „Aktywnego samorządu” została wydłużona do 15.04.2016r.- do tego czasu mogą być wypłacane środki PFRON przyznane w 2016r.)

UPRAWNIENIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Na terenie powiatu nakielskiego orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i niepełnosprawności wydawane są przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności przy ul. Dąbrowskiego 46 w Nakle nad Notecią. Ponadto ważne jest aby w orzeczeniu, o którym mowa powyżej, w punkcie 8 lub 9 znalazło się wskazanie: spełnienia przesłanek określonych w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. *Prawo o ruchu drogowym* (Dz.U.2017r.128 t.j.). Osoba niepełnosprawna będąca właścicielem karty parkingowej może kierować pojazdem lub być wieziona przez innego kierowcę, innym pojazdem. Kierowca tego pojazdu przejmuje wówczas wszystkie przywileje właściciela karty. Karta parkingowa obowiązuje na terenie naszego kraju, jak również w pozostałych krajach Unii Europejskiej. Kierowca pojazdu oznakowanego

kartą parkingową może parkować na miejscu oznaczonym wózkiem inwalidzkim na niebieskim tle i na tzw. kopercie.

Kartę parkingową można otrzymać tylko na podstawie orzeczeń o:

- niepełnosprawności
- stopniu niepełnosprawności
- wskazaniach do ulg i uprawnień

Tabela 37. Ilość wydanych kart parkingowych w roku 2016.

rok	Ilość złożonych wniosków	Ilość wydanych kart	Uzyskana kwota z odpłatności za wydanie karty
2016r.	349	343	7.287,00

Źródło: dane Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Nakle nad Notecią

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Dom Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią jest jednostką organizacyjną powołaną przez Radę Powiatu w Nakle nad Notecią przeznaczoną dla 74 mieszkańców przewlekle somatycznie chorych. Dom został powołany na podstawie uchwały Nr XXIII/143/2004 Rady Powiatu w Nakle nad Notecią z dnia 24 listopada 2004 roku. Zgodnie z decyzją Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Powiat Nakielski uzyskał zezwolenie na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w dniu 17 stycznia 2005r. decyzją Nr WPS.VI.9013-TMo/70/2005 z przeznaczeniem dla osób przewlekle somatycznie chorych. Osoby starsze, niepełnosprawne, chore, którym nie można zapewnić odpowiedniej opieki i pielęgnacji w miejscu zamieszkania na ich wniosek lub w drodze postanowienia Sądu, mogą zostać umieszczone w domu pomocy społecznej. Skierowanie do Domu Pomocy Społecznej wydaje organ gminy, a umieszcza jednostka prowadząca dom – w przypadku Domu Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią – Powiat Nakielski.

Miesięczny koszt pobytu w DPS-ie w Nakle nad Notecią w roku 2016 wynosił 3 475,51 zł.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

- 1) mieszkaniac domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu,
- 2) małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą w trybie art. 103 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2016r. poz. 930 ze zm.)
 - a) w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium

dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,

b) w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie,

3) gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby zobowiązane.

Wysokość odpłatności w drodze decyzji administracyjnej dla mieszkańców skierowanych do domu pomocy społecznej do 31 grudnia 2003r. ustala Starosta na terenie, którego znajduje się Dom, natomiast dla osób skierowanych po 31 grudnia 2003r. ustala organ kierujący do domu pomocy społecznej. Szczegółowe informacje dotyczące funkcjonowania Domu Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią zawiera załącznik nr 2 do niniejszego opracowania. W DPS przebywają mieszkańcy, którzy ponoszą odpłatność na tzw. nowych zasadach oraz mieszkańcy, którzy przebywają na tzw. starych zasadach (skierowani do DPS przed 2004r.). W pierwszym ujęciu mieszkańcy partycypują w pełnych kosztach utrzymania, tak jak we wskazanym w ogłoszeniu koszcie utrzymania. Natomiast mieszkańcy na tzw. starych zasadach wnoszą odpłatność w wysokości 70% własnego dochodu, a koszty ich pobytu są dofinansowywane w ramach dotacji od wojewody – zgodnie z wyliczoną średnią dotacją wojewódzką na 1 mieszkańca.

W tej sytuacji najczęściej odpłatność mieszkańca oraz wskazana dotacja nie pokrywają całości kosztów utrzymania mieszkańca w DPS-ie.

Kadrę Domu stanowią pracownicy z odpowiednimi kompetencjami w zakresie udzielania wsparcia i pomocy osobom przewlekle somatycznie chorym: psycholog, pielęgniarki, rehabilitanci, opiekunowie, instruktorzy terapii zajęciowej, pracownik socjalny, instruktor ds. kulturalno-oświatowych, dietetyk, kapelan. Mieszkańcy są objęci opieką lekarską i pielęgniarską.

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY

Środowiskowy Dom Samopomocy mieści się w budynku Domu Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią, na trzecim piętrze. Jest to typ domu „A” dla przewlekle psychicznie chorych oraz typ „B” dla upośledzonych umysłowo. Budynek wyposażony jest w podjazd, windę oraz dość bogaty sprzęt RTV i AGD. Dom zapewnia dowóz osób na zajęcia. Przeznaczony jest dla 22 osób, jest to liczba osób skierowanych na podstawie decyzji (stan na 31 grudnia 2016r.), liczba osób korzystających wyniosła 26. Terapeuci i psycholog pracujący w ŚDS prowadzą postępowanie wspierająco – rehabilitacyjne, po określeniu dla każdego uczestnika indywidualnego planu postępowania wspierająco – aktywizującego.

Rehabilitacja w Środowiskowym Domu Samopomocy polega m.in. na treningu umiejętności samoobsługi, zaradności życiowej, umiejętności społecznych i interpersonalnych, zajęciach dla kobiet i mężczyzn – o charakterze edukacyjnym, praktycznym i pogadanki, treningu umysłu, terapii zajęciowej,

kulinarnej, edukacji zdrowotnej i zajęciach sportowych, przygotowaniu uczestników do podjęcia pracy, w miarę możliwości, na chronionym lub otwartym rynku pracy.

Szczegółowe informacje dotyczące funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w Nakle nad Notecią zawiera załącznik nr 3 do niniejszego opracowania. Plan pracy na rok 2016 został zrealizowany zgodnie z założeniami. Udało się z powodzeniem zorganizować zaplanowane przedsięwzięcia. W ciągu roku uczestnicy osiągnęli wiele sukcesów zarówno indywidualnych, jak i grupowych. Podopieczni zdobyli między innymi pierwsze miejsce w konkursie piosenki w Szubinie, zorganizowali po raz czwarty przegląd kabaretowy Środowiskowych Domów Samopomocy. Uczestniczyli w spotkaniach integracyjnych w nowych środowiskach. Zwiększa się również zaradność życiowa uczestników. Dwoje z nich podjęło zatrudnienie, jedna osoba w firmie ochroniarskiej, druga w sprzątającej markety.

Niezbędna jest zmiana siedziby placówki ze względu na konieczność uzyskania standardów, w tym celu powiat nakielski opracował plan przebudowy i rozbudowy budynku po byłej szkole w Paterku. Liczba uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy będzie mogła liczyć nawet 35 osób.

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

- Dom Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią wymaga uzupełnienia w elementy ocieplenia i elewacji budynku od parteru do trzeciego piętra. Pokoje mieszkańców powinny zostać odświeżone i wyremontowane. Wskazano również podczas kolejnego przeglądu budynku na konieczność zabudowania daszkiem ochronnym części wejścia głównego do budynku oraz wejść od strony kotłowni i parkingu.
- Problem stanowią też uszkodzone balkony, stają się one niebezpieczne dla użytkowników. Bieżącego remontu wymagają również ciągi komunikacyjne w częściach mieszkalnych (hole, korytarze, dojścia do wind). Priorytetem byłoby również zamontowanie w ciągach komunikacyjnych poręczy dla osób mających problemy z samodzielnym poruszaniem się.
- W celu zwiększenia bezpieczeństwa mieszkańców obiekt powinien zostać objęty monitoringiem.
- Wymiany wymagają również kolejne łóżka użytkowane przez mieszkańców, ze względu na stan zdrowia mieszkańców wymagane są łóżka rehabilitacyjne.
- Uzupełnienia wymagają również tereny zielone wokół Domu.
- W Środowiskowym Domu Samopomocy występuje niezgodność z wymaganymi standardami w zakresie powierzchni użytkowej, odpowiedniej ilości pomieszczeń. Jak wynika z informacji dotyczących sprawozdania z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Nakle nad Notecią rozpoczęto wstępne prace projektowe w związku z przeniesieniem Domu do nowej siedziby.
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią wymaga dostosowania dodatkowych pomieszczeń dla pracowników i petentów.

LISTA ZAŁĄCZNIKÓW:

- ZAŁĄCZNIK NR 1 – Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Szubinie,
ZAŁĄCZNIK NR 2 – Dom Pomocy Społecznej w Nakle nad Notecią,
ZAŁĄCZNIK NR 3 – Środowiskowy Dom Samopomocy w Nakle nad Notecią,
ZAŁĄCZNIK NR 4 – Warsztat Terapii Zajęciowej w Nakle nad Notecią,
ZAŁĄCZNIK NR 5 – Warsztat Terapii Zajęciowej w Szubinie,
ZAŁĄCZNIK NR 6 – Warsztat Terapii Zajęciowej w Mroczy.

WYKAZ TABEL:

- Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych na terenie powiatu nakielskiego.
Tabela 2. Dane dotyczące liczby rodzin zastępczych z podziałem na typy w latach 2014-2016.
Tabela 3. Liczba dzieci w pieczy zastępczej w latach 2014-2016.
Tabela 4. Zawarte porozumienia w sprawie przekazywania środków finansowych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych na terenie powiatu nakielskiego oraz innych powiatów.
Tabela 5. Koszty na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka ponoszone przez Gminy.
Tabela 6. Dodatek z tytułu niepełnosprawności dziecka.
Tabela 7. Wydatki na świadczenia fakultatywne.
Tabela 8. Kwota udzielonych świadczeń dla rodzin zastępczych spokrewnionych – świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka.
Tabela 9. Kwota udzielonych świadczeń dla rodzin zastępczych niezawodowych – świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka.
Tabela 10. Kwota udzielonych świadczeń dla rodzin zastępczych zawodowych i rodzin zastępczych zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego.
Tabela 11. Kwota udzielonych świadczeń dla prowadzących rodzinne domy dziecka.
Tabela 12. Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym.
Tabela 13. Środki finansowe na pokrycie kosztów przeprowadzenia niezbędnego remontu.
Tabela 14. Średnie miesięczne wydatki (w zł) na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu nakielskiego w latach 2011-2016.
Tabela 15. Środki finansowe przekazane za pobyt dzieci z powiatu nakielskiego w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów za okres 01.01.2016 – 31.12.2016r.
Tabela 16. Roczne udział gmin w utrzymaniu dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2014-2016.
Tabela 17. Zawarte porozumienia w sprawie przekazywania środków finansowych za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu nakielskiego oraz innych powiatów
Tabela 18. Pomoc na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych – pomoc pieniężna i rzeczowa na usamodzielnienie i pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki.
Tabela 19. Pomoc na usamodzielnienie dla pełnoletnich wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i zakładów poprawczych – pomoc pieniężna i rzeczowa na usamodzielnienie i pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki.
Tabela 20. Liczba rodziców biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej – rodzinna piecza

zastępcza.

Tabela 21. Liczba rodziców biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej – instytucjonalna piecza zastępcza.

Tabela 22. Działania w zakresie dochodzenia świadczeń alimentacyjnych w 2016r.

Tabela 23. Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka objęte opieką koordynatora w 2016r.

Tabela 24. Rodziny zastępcze objęte opieką koordynatora ze względu na formę sprawowanej pieczy.

Tabela 25. Informacja o ilości udzielonych porad w Punkcie Interwencji Kryzysowej w Nakle nad Notecią w 2015r. oraz 2016r.

Tabela 26. Porady radcy prawnego udzielone w latach 2011r.- 2016r.

Tabela 27. Porady psychologa udzielone w latach 2011r.- 2016r.

Tabela 28. Porady terapeuty rodzinnego w latach 2013r.- 2016r.

Tabela 29. Nieodpłatna Pomoc Prawna w Powiecie Nakielskim w 2016r.

Tabela 30. Dofinansowanie do utworzenia warsztatu terapii zajęciowej lub zwiększenia liczby miejsc w 2016r.

Tabela 31. Dofinansowanie kosztów działania warsztatu terapii zajęciowej w 2016r.

Tabela 32. Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym w 2016r.

Tabela 33. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Tabela 34. Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się.

Tabela 35. Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Tabela 36. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny samorząd” w 2016 roku*

Tabela 37. Ilość wydanych kart parkingowych w roku 2016.

